

CENA listu: U preplati za čitavu god. K 48.
za polugodište K 24.
trimesecno K 12 — me-
sечно K 4 — u malopro-
daj 16 fl. po jedini broj.
OGLASI primaju se u
novembru listu trg Custoza 1
Tiskar Josip Kimpotić.

HRVATSKI LIST

Novi svaki dan u 8 sati ujutro.

U Puli, nedelja 24. novembra 1918.

Vlasnik i izdavač dr.
Lovro SCALIER, odver-
nik, Pula, ulica Carara 3.
(Narodni Dom). Ured-
niko Sibenska ul. 24.—
Odgovorni urednik Ivan
MARKON, Pula. - Ruko-
plji se na vratnici. Ček.
rac. aza post. N. 25.705.

Broj 1213.

Godina IV.

Narode istarski, pregara!

Teški su Te dani kušnje stigli — nemanje teški od onih što si ih proživeo u strašnom ovom svetskom mezevu pod zastajelom, izmoždenom Austrijom. Nestalo je one grozne Austrije netragom; nestalo će i ovog današnjeg jada. Ali podnosi strpljivo ave nepravde! Zabeleži ih pismenima neisbrisivim, da iskoče svatu na vido u času, kada se bude konačne o načoj sudbinu ratilo. U ovom je ratu nadjačala pravica grubu silu maču.

I na Tvojoj je strani pravica. Nebojse, da će oni, koji će u najkorije vreme vascelom svetu pravlicu krejti, da će Tebi oni nepravicom naneti. Citav svet zna, što si pretreco u Tvojoj vekovnoj borbi za samostalnost; kakav si i kolik si!

Strašna je nepravda, do neba se čuje, što Ti je nanosi časoviti gospodar Tvoje ralle istre, ne postujući ni ono malo prava Tvejta, što si ih u dugoj i besnoj borbi s njim i saveznikom njegovim,beckom vladom, izvojevao. Ako hoće da se pokaze u pravom svojem svetu — na čest mu, ali se zato Ti iskaži pravim sinom onog plemena, koje se rasprostrio od Soče do Solunu.

Pokoravaj se propisima i načizma oblasti, ne protivi se sili — ti znaš, da će protiv sili ne može! Dosta si krvnih žrtava već prikazao na žrtvenik tujoj domovini! Zar da i opet poteče potocima krv? Stedimo se — malo nas ima, a zadaće nas još teške i velike čekaju u svojoj, slobođenoj državi.

Seljače istarski, Tebi je u prvom redu upravljeni ovo par iskrenih i prijateljskih reči. Ne daj se nikada zavesti od ljudi, tobože prijatelja, koji bi hteli da u mutnu love. To Ti budi prvo pravilo. Suti i podnosil još je živ Bog, onaj stari Bog pravde. Cuval se svakog čina, koji Jugoslaviju ne dolikuje! Neamotrenim kakvim i nepromišljenim činom nauđit ćeš same, načo, svetoj stvari narodnog jedinstva, okajat ćeš dobar glas u svetu. Brat Srbin neka Ti bude izgledom nadnaravnog trpljenja onaj brat, koji je kroz vekove čamio pod turškim gospodarstvom, a sada, za ovog svetskog rata, morao podneti sve zulume divljih horda austro-nemačko-mađarskih vojski. One su, piljane od nenadane pobede, na njemu najstrašnije zločine počinili. Ali nije nikad zdvojilo — već je čekao dan doći! Iz zahvalnosti prema njemu pošaži se dostoјnim slobode, za koju je potoke krvi prolio i svedjer radošno pogibao.

Naredi, dušu u se!

Objava.

Zapovednik pomorske tvrdjave Pula, viceadmiral U. Cagni obnarodevaće sledeće:

1. Tkogod bude nagovaran na nepostuđanje zakona, na mrižju medju držvenim klasama ili na ustank ili ako tkogod počini štograd, što bi moglo staviti u pogibac javni mir, bit će kažnen vojničkim zatvorom od 1 do 7 godina.

U slučaju ustanka bit će onaj, koji je ustank prouzročio ili koji je ustankom upravljaо, kažnen smrću, a onaj, koji je kod ustanka sudelovan, bit će kažnen običnim zatvorom od 5 do 15 godina.

Tkogod skine, uništi ili obečasti zastavu ili drugi kaki znak antantinskih vlasti i Sedinjenih Država ili tko na budi kaki način uvredi konstitucionalne institucije istih ili njihove predstavnike, bit će kažnen vojničkim zatvorom od 1 do 15 godina.

3. Tkogod zauzme na području vrhovnog zapovedništva pomorske tvrdjave zapovedništvo nad četama, nad tvrdjavama, stražama ili vojničkim uređajima, nad lukama, gradovima, brodovima, a ne pripada vojskama antante ili Sedinjenim Državama i bez ovlaštenja vrhovnog zapovedništva pomorske tvrdjave, bit će kažnen od 3 do 10 godina.

Svi, koji su sudelovali kod takvog zločina bit će kažneni vojničkim zatvorom od 1 do 5 godina.

4. Tkogod počini kakav čin, koji može biti povodom pustošenju, kradji ili krvoproljeću, bit će kažnen običnim zatvorom od 3 do 10 godina.

5. Tkogod sdrži oružanu bandu u svrhu, da počini koji od zločina sadržanih u ovoj odredbi ili bude zapovednik iste, bit će kažnen teškom tamnicom.

Oni, koji budu sudelovali u bandi, bit će kažneni običnim zatvorom od 3 do 10 godina.

6. Tkogod bude pucao ili prouzroči prsuće bombu, mužara i drugih strojeva i praskavih tvari ili se zapreti kakvim činom, koji bi stavio u pogibac sveukupnost, a ne pripada vojskama antante

ili Sedinjenih Država, bit će kažnen vojničkim zatvorom od 1 do 3 godine, ne uračunavajući kazan odredenu za zločin, koji je uvedeo usled počinjenog nedela.

7. Tkogod bude širo neistinite vesti ili vesti, koje mogu uzneniriti red i javni mir, bit će kažnen vojničkim zatvorom.

8. Osudu zločina predviđenih u ovoj naredbi ima pravo ratni sud.

9. Ova naredba stupa danas u krepost.

Pula, dne 21. novembra 1918.
Vrhovni zapovednik viceadmiral:
Umberto Cagni.

* Francuska pomoć Jugoslaviji. Odaslanici Narodnoga Veća, Bušek i dr. Cok, koji su zajedno s dr. Tresić-Pavićićem preuzeeli austro-ugarsku mornaricu te otputovali u Krf, gde su dulje vremena konfiskirali s admiralom Gauchetom, vrhovnim zapovednikom antantinog brodovlja u Sredozemnom moru, stigloše 18. t. m. u Zagreb. Delegati ističu susretljivost i prijaznost francuskog admirala i američkih časnika, čije su simpatije na načoj strani također u sporu s Italijom. Admiral je Gauchet, kojemu su odaslanici prikazali žalosno stanje naše prehrane, obećao, da će Francuska učiniti sve što joj je moguće, da olakša prehranu jugoslavenskom putanju. Već dođeće će sedmice otploviti iz Maranije u Dalmaciju parobrod sa živežem. Pripravljena je već hrana za Istru i za slovenske pokrajine. Odaslanici su bili u Krfu gosti srpske vlade, koja ih je bratski primila.

* Amerikanici u Sloveniji. Ljubljanski „Narodni Svet“ javlja: Po autentičnim vestima, koje nam stigle, američanske će čete već nalaze u Korminu i na slovenskoj granici.

* Susretljivost Francusa. Trčanska „Edinošt“ prima iz Reke: Ovdje su boravili više dana finansijski stručnjaci, koji ih Narodno Veće poslalo u Svečarsku da se informiraju o vukutim gospodarskim pitanjima. Talijanska im vlada uskratila putovanje preko Italije, radi čega se je dio odaslanstva povratio u Zagreb, da preko Njemačke stigne u Svečarsku. Ostalim je delegatima dao na razpolaganje admiral Gauchet, vrhovni zapovednik antantinog sredozemnog brodovlja, tonpiljarku, koja će ih mimo Krfu odvesti u Marsiliju, odakle će proslediti u Svečarsku.

* Francuzi i Srbija na Reci. Predsedništvo Narodnoga Veća u Zagrebu dobio je od delegata srpskog zapovedništva Simonića sjedeće saopćenje: Gosподin je general Franchet d'Esperey, zapovednik savezničkih četa na Balkanu, dobio od vrhovnog antantinog ratnog vodstva u Parizu nalog, da dirigira po jedan srpski i po jedan francuski bataljon na Reku i u splitsko pristanište. U Reku će se povratiti srpski bataljun, koji se je bio povukao pred Talljanima u Kraljevicu. Francuzi će bataljun stići iz Smedereva.

* Pašićev pismo Korošcu. „Gospodine, vi tražite, da srpska vlada pripozna N. V. u Zagrebu za zakonitu vladu SHS, što žive na području bivše monarhije, a jugoslavenske dobrotvorce kao ratujuće vlast. Moja vlada ne samo da pripoznaje oba dve činjenice, za koje molite privolu, već će se još da nas službeno obratiti vladama u Paris, Rim, London i Washington, da i one to isto učine.“ Zatim dodaje, da srpska vlada prima sa zadovoljstvom na znanje izjavu N. V. u Zagrebu, da želi da oslobodi svakog budućeg gospodstva SHS, koji obstavaju područje bivše monarhije, da ih sedini u jednu samostalnu državu sa Srbijom i Crnom Gorom.

* Pripreme u Parizu za doček Wilsona. Veće grada Pariza odlučilo je otposlati izaslanstvo u susret Wilsonu, koji će ovog dođećeg meseca doći u Francusku. Takodje se u Hotel de Ville sprema sjajni doček predsedniku velike Amerike, te će se prirediti velika svečanost u počast Wilsona.

* Srpsko prodiranje. Srpske su čete zaposjeli 18. t. m. Sombor, Mohač, Barč i u Banatu Vršac, Pančevo i Temešvar. Srpski se štab nalazi u Dardi.

* Talijani rekviriraju u Trstu. „Hrvatska Riječ“ piše: Redki načelnik Vito javlja iz Rima, gde se sada nalazi u svrhu agitacije, da će se talijanska vlada uzeti za aprovizaciju talijanskog pučanstva na Reci. No kako se talijanski vojnici sami na Reci tuže, da osim konzerva nemaju šta drugo za jesti, pa su talijanske vojne oblasti bile priseljene, da rekviriraju u Trstu, te su rekvirirale 4 vagona, šećera i ostalih živežnih namirnica, usled česa je došlo do sukoba trčanskog talijanskog pučanstva i tom su zgodom 4 talijanska karabinjera ubiti. Ovo najlepše osvetljuje obećanja rečkog načelnika Vito.

* Ukraineri zaposjeli Lavov i Borislav. Poljske su čete u Lavovu bile zarobljene.

* Predujam češkoslovačkoj republici. Reuterov uredjavlja, da su Sedmice Američke Države dale češkoslovačkoj republici predujam od 7 milijuna, a Engleska od 20 milijuna sterlinga.

* Stanje u Poljskoj. Prijlike su u Poljskoj još neobjašnjene. U istočnoj pak Galiciji traje građanski rat. Nezna se zapravo još u čijim je rukama Lavov, koji je pretrpio strašnije, nego za svih navalu ruskih. Poljacima stiže pomoć iz kraljevstva, dok su i Ukrajinci i Poljaci vode bratobilački rat dotle Rumunjska neprestano prodire u Bukovinu.

* Velika glad u Beču. U Beču vlada veliki glad, te radi toga dolazi do neprestanih nemira i izgreda po ulicama. Beč se obratio na Prag možbom da mu ustupi hrane, načo je veće grada Praga odgovorilo, da ono mora najpre gledati namiriti svoje potrebe i nahraniti svoju vojsku, koja se izgladjela vraća sa fronta.

* U Slovačkoj vlada red i mir. Kako nemačke novine donose u celoj Slovačkoj vlada uzoran red i mir, izim manjih sukoba sa mađarskom vojskom, koja je morala da na više mesta uzmakne. Wilsonov je grad (Požun) već u češkoslovačkim rukama i vlada uzoran red. Nemački kotari kako po Moravskoj, tako u Českoj i samoj Ugarskoj pozivaju češke vojnike, da im pomognu uspostaviti red i mir i ugušiti banke, koje pljačkaju i robe.

* Foch član akademije znanosti. Na današnjoj sednici akademije znanosti izabran je maršal Foch počasnim članom jednoglasno.

* Alzacija i Lotaringija oslobođene. Po celoj Francuskoj slavi se slavlje, što su opet svi krajevi potpuno oslobođeni, a takodje i celi Alzacija i Lotaringija. Na Rajni se vije ponosno francuska zastava, a Nemci nigrde ni traga. Svi su mostovi ostali netaknuti, jer Nemci misle, da će u zadnji čas sve povratiti i spasiti se pred kaznom koja ih čeka.

* „Tebe Boga...“ u Notre Damej crkvi u proslavu pobjede. U Parizu služila se u Notre Damej crkvi svečana služba Božja za pokoju duša u ratu poginulih junaka. Prisustvovali su predstavnici poslanstava savezničkih, brojni senatori, zastupnici, opć. savetnici grada Pariza, časnici i silno mnoštvo sveta, koji se morao smestiti na trgu pred crkvom, jer je crkva bila dupkom puna. Ceremoniju je obavio kardinal Amette. Iza misne progovorio je kardinal: „Pod ovim stoljetnim tremovima sabrali smo se danas, da proslavimo pobjedu prava nad barbarstvom. Kako su naše zahvalnice opravdane na koncu rata, kakva nije povesnica nikad videla! Zahvaliti Bogu za triumf ne znači potcenjivati genij naših vodja i junaštvu naših vojnika. Zahvaljivati Bogu znači slaviti surađuju čoveka s Bogom. To je dobro shvatiti načaj maršal, koji je u tri meseca zajamčio pobjedu našemu oružju, i koji mi je pred 3 dana pisao: „Voleo bih da s Vama u Notre Dame pevam „Tebe Boga hvalimo“ sa oslobođenja. Ja ču da ga pevam u ovom kraju — vršeći tako dužnost prema Bogu i domovini.“ Kardinal je Amette nato ganutim glasom Zapevao: „Tebe Boga...“

* Aprovizacija naroda Nemačke i Austrije sa strane Antante. London, 16. novembra. Agencija Reuterova javlja, da će Antanta pre svega opskrbiti živežem saveznike, zatim neutralce, a napokon neprijatelje. Ovaj se program ne može promeniti, dok saveznici ne budu imali u rukama čitavu tonelažu nemačku i austrijsku. Samo tad će ispitati potrebu živeža za neprijateljske zemlje, te će odlučiti, kakve im životne namirnice može staviti na raspolaganje.

* Rusija uništila Brestlitovski mir. Izmedju Ukrajine i Velike Rusije postignut je potpuni sporazum i jedinstvo. Sramotni Brestlitovski mir sa Središnjim vlastima je uništen.

* Položaj u Nemačkoj. Politički položaj u Nemačkoj još nije sredjen. U više gradova dolazi do sukoba izmedju revolucionara i Svenemaca, koji bi hteli da povrate vlast kajzeru. Vojska, koja se vraća sa fronte, pruža jadnu sliku, sve je gladno, slabo odjevano, a više čudo videti i bose vojnike. U pogranicnim gradovima vlada priličan red i mir, dok u središnjim dogadjaju se veliki neradi radi gladi.

* Svečani ulaz belgijskog kralja Alberta u Gand. Gant, 14. novembra. Dva dana nakon oslobođenja Ganta po belgijskim četama ušao je u grad uz silno oduševljenje naroda kralj Albert u pratnji kraljice i vojvode od Brabant. Kraljevski je par bio dočekan od silnog mnoštva naroda, koji ga je obasiao kišom cveća.

* Japanci na mirovnoj konferenci. Tokio, 17. novembra. Vlada je imenovala delegatima za mirovnu konferencu viscomta Chiudu, poslanika Japanske vlade u Londonu, i Matsuu, poslanika Japanske vlade u Parizu.

Domace vesti.

Otvorena naša škola. U ponedjeljak več u 11.00 sati otvara se prva naša škola (dva razreda) u ulici Šljane 87 (Villa Sipek), kod Školskih stotra. Ona djece, koja stanuju u blizini neka dodu doček u ponedjeljak več u školu.

Tim prije, nadamo se već buduće sedmice, otvorimo školu (tri razreda) u Narodnom Domu. Djece, koja stanuju u evoj blizini neka se upisu u ovu školu.

Istodobno moći ćemo otvoriti školu u Šljani (ulica Operal) i to četvrt razreda za djece iz Šljane.

Škola u ulici Verudella (o dva razreda) i Velvir (dva razreda) otvorit će se potekom decembra, jer moramo provesti neke popravke.

Škola u ulici Bezenghi (četiri razreda) zapremljena je od vojništva, te ne nadamo, da moći ćemo otvoriti ovu školu. Za zadaću neka se ona djece, koja bi imala polaziti ovu školu upisu u školu u „Narodnom Domu“.

Dužnost je naših ljudi da svoju tječeu upisu u naše škole.

„Hrvatski List“ na Vološkom, može se dobiti u prodavaonici gosp. Trifanji.

Odbor jugoslavenskih žena u Puli dobio je za „Narodno Veće“ po K 20: Antun Števerac, Čiril Čerovac; po K 10: Josip Radović, Drago Batistić, Ivan Jutronić, Stanko Jerković, Andrija Kuća; po K 6: Josip Cikotić; po K 2: Veronika Ivoša i N. N.

Štoški i viši počasniči strojarske i električne službe pozivaju se za danas, nedjelju 24. o. m., u 3 sata popodnevnog pogovora u Narodni Dom. Odbor Poljanska i brzoj vjernosti s okupiranim gradovima talijanskim. Trst će imati direktni spoj s Rimom, Gorica, Reka i Pula imat će direktni spoj s Trento za saku po svoj prilici u Bresciju ili Veroni. Pre rata funkcijonirao je na prugama Rim-Trst jedan Hughesov aparat. Ali nima nade, da će se — kad se jednom sve uredi — moći uvesti četverostrukni aparat Baudotov.

Dnevne vesti.

Novi list u Zadru. Na rođendan talijanskog kralja izao je u Zadru novi talijanski list „La Voce Dalmatica“. Zadaća je listu, da budi jaka čuvanja Zadrana, da bude tumačem ideja, želja i nade, te da promiče koliko bude u njegovim stilama neosporive interese talijanske na svoj obali, koja je uvek bila njegova teče biti! Urednikom je Gaetano Feoli, bivši urednik lista „Dalmata“.

Zašto je neophodno potrebita i elina talijanska intervencija Talijana u Dalmaciji. To nam kaže rimski list „Ideja Nazionale“ u broju od 18.-19. novembra. Intervencija je nužna da svojaki zaštiti interese Italije, slobodu i sigurnost dalmatinskih Talijana u srednjoj Dalmaciji... Izbog poziva za intervenciju srpske vojske sa strane jugoslavenske vlade“.

Sedinjene Države sklone, da se minovna konferencija obdržava u Versailles-u. Pariz 15. „Petit Parisien“ kaže, da može izjaviti da su Sedinjene Države vrlo sklone izboru Versailles-a za sedište

Zagonetka.

Napisao: Josip Kozarac.

Još kao djeca imademo mi svoje ugodne i neugodne dane... Kao djaci snivamo jedino očekivku i nedjelji, o tim slatkim praznicima, nostalđani, misli za nas dani, misli za nas život, misli ubijamo, otiskivamo kao težak udah, za uzdahom, samo da što prije dočekamo ona dva sretna dana... No čim koju godinu stariji budemo, tada nam već nije dosta, da ubijamo pojedine dane, nego smo pomisao velikih praznika, na pomisao onoga dragog časa, kad ćemo se nakon deset školskih mjeseci povratiti kući svojoj, tamo u ono selo, k majci i sestri, na pomisao toga jednoga časa, koji je u duši našoj puno ljepši, nego li u zbilji, radi toga jedinoga časa ubijamo mi dane, tjedne i mjesec, sileći ih, tiskajući ih nemilosrdno od sebe, da samo što brže prodju...

I otisnuli smo ih! Otisnuli smo ih ne jedan put, nego deset, dvadeset, da, i trideset puta, — a s njima otisnuli smo u nepovrat najlepši dio života svojega, doba mladosti i sreće svoje... I čudnovato, nama kao da je odlanulo, što smo sahranili mladost svoju, što ne bilježimo dane i godine svoje školskim praznicima, nego drugima, tobože čvršćim i trajnijim bilježima...

I evo, baš danas smoobilježili novu točku u svojem životu, — mi smo izabrali drugaricu, mi smo se zaručili, mi smo svakoliki svoj duševni i tjelesni „ja“, bacili dragomu tomu bicu pred noge... Od toga časa ne vrijedi za nas nijedan sat, nijedan dan ništa, osim onih, koje sprovaljamo uz odabranicu svoju. U nama sve vrije i ključa, smeta nam sve, i dan i noć, da nam je moguće, mi bi ona tri nješeca, koja nas još dijele od vjenčanja, izbacili iz svijeta i vremena kao dosadnu i nepotrebnu stvar, samo da što prije dočekamo onaj čas, kad ćemo

konferenci mir, našegesa i da stiže da ćemo raspriavljanje o postizanju miru mogli učestvovati u drugoj svjetskoj ratu. Nadajući se političke demokratije antantine uvjeta, što će se predložiti kongresu. Američka delegacija imati ćeći delegata kao i druge velesile.

Pokret za socijalističku revolucionu u Švedskoj. Stockholm, 13. novembra. Uz veliko sudjelovanje žena priredila se je jučer ovde velika demonstracija protiv poskupljenja živežnih namirnica. Izaslanstvo radnika uručilo je vladu izjavu, u kojoj se traže opsežne mere protiv toga, da se doskoči visokim cijenama i olakšaju životne prilike, koje su postale nesnosne zbog prevelike skupocene. Mlađi socijalistički list „Politiken“ donosi program velike organizacije za ustrojenje socijalističke republike u Švedskoj. Ako je potrebno, trebalo bi se općim ustankom iznudititi republika. U ovom se programu traži republikanski državni ustav, ukinuće prve komore, bezodvlačni saziv ustavotvorne narodne skupštine, bezodvlačna obustava vojničkih stavnja, temeljita povlačica radničkih dnevnica i činovničkih berliva, usvajanje osamstogna radnoga dana, napokon da se industrija stavi pod nadzor radnika. Proglas, na koncu poziva pučanstvo, neka sastavi radnička i vojnička vijeća.

Dobrovojni doprinosi.

Za fond međunarodnog „Narodnog veća“ poslali: Franjo Runko, jugoslavenski redar u Puli, sakupljeni iznos od K 767—, darovanje: po K 50—; Hunko; po K 30—; Konaca, Ružić; po K 22—; Stolfa; po K 20—; Kolenc, Lipovčić, Kutin, Klančić, Kajin, Simčić, Vodoplij, Lutman, Renko, Višak, Sedmak I., Mimica, Ursić, Jagodić, Kravos, Grčići; po K 15—; Brucković; po K 14—; S. Regan; po K 12—; Ostronski; po K 10—; Lancin, Srnovranić, Pauletić, Blazika, Kočevar, Zubin Pešar, Pavlović, Rajdiga, Forca, Komac, Čejak, Višintin, Spacal, Šimić II., Banko, Luhina, Matković, Matulinić, Millić, Sošić, Kos, Zutić, Vertalić, Melan, Golob; po K 5—; Fračićkih Franco, Podgornik; po K 2—; Vidmar. Sakupljeno u Marčani, 246—; darovanje: po K 40; Banović Martin; po K 20—; Drag. De Prato, učitelj; Komparić Mirko Bleiweis, portučnik; po K 10—; Skorović Jakov, Komparić Josip, Čalić Antun, Bošnjović Jakov, Radolović Jakov, Puštar, Blažić Ivan, Čeman Josip, Blažić Josip, Zora i Valentin Čeman, Radolović Anton, Setepan, Luković Martin, Blažić Lovro, Načinović Antun, De Prato Ivan; po K 4—; Košćetić Ivan; po K 2—; Radolović Ivo Jurčić. Polaču nadalje, neki radoljubi čitajući u krugu vesele vesti iz Primorskih Novina K 70—. Ukupno K 1083—. Zadnji takz. K 14136/90. Skupa K 15219/90. Živeli vredni darovatelji! Napred ka naša narodna stvar.

Za hrvatske škole u Puli. Preko uprave našeg lista, položeni su sledeći doprinosi: Hrvatska čitaonica u Ližnjaku K 400—; gosp. Ivan Leakovac K 20—. Darovateljima budu isplaćena hvala.

Setite se naše požrtvosno „Družbe sv. Cirila i Metoda“.

Prvi put ugledali potpunu ljestvu, svakolike čare svoje zaručnice, kada ćemo se splinuti s njome u jednu dušu i jedno tijelo...

Prošao i taj divni čas! Ništa ga nije moglo zaustaviti; ništa naša velika ljubav, ništa čarli naše žene. A prošli su toli brzo, toli naglo, da ih se tekao, kao kroz sari, sjećamo; izbljedili su, preživjeli su se, kao i ona svjetlost, slika naša na dan vjenčanja...

I opet nas nečesto, naprijed, riva i sila, da što brže prevraćamo, da spraskujemo stranice života, svojega...

Jednoga dana eno nas na kolodvoru, svaki čas pogledamo na sat i vidi čam se, tako mestriljivo očekujemo vlak. Kada će već jednom minutu do polure! Ta ame očekujemo odijete svoje, koje godinu dana: vidjeljizmo. Gao današnji dan prošao, nam je nevidom, ame smoci odan, gledali, mislili, samo na ovaj čas, kada ćemo ogrlići dijete svoje... I radi toga jedinoga časa, radi toga jedinoga zagrijala, mi smo na sve moguće načine subijali dan za danom, ništa manje nego 300.

A to tobože tromo vrijeme ide neprestance jednakim, mirnim suverenim korakom, naprijed, a mi, sjedeći u uredu, umorni od rada, vadimo svaki čas uru i lutimo se na nju, što ne ide brže, što se još nije približala onomu starovitomu znaku, kada možemo odahnuti i pre odbaciti, te ostaviti ured, sretni, da smo opet prokuburili i otisnuli nekoliko sati od sebe... I tako to biva danas, tako sutra, tako prekosutra... I svaki dan nam se čini, da smo izvršili neko teško, dosadno djelo... Uistinu pak nismo mi učinili baš ništa, nego smo samo s tom prikratili ovaj i onako kratki put, koji nas vodi od jedne do druge glavne postaje naše, od žipke do groba...

U veljači nam rekao liječnik, da nam je zdravljie sloša i o, pa da bi nam našlo valjalo poći u koj god lječilište, ako želimo, da produžimo život...

PROSVETA.

Atmosfera Šillera. Primili smo 29. broj revnogog teatra „Hrvatska Njiva“ i ovim se okrećemo: Juraj Demetrović: Historijski dati. — Dr. Vladimir Dvorniković: O psih. Kranjčeviću poeziji. — Svetozar Corović: Jedna spomena na Krajčevića.

— L. C.: unutarnja kolonizacija podiže zemlju. Smotra: Život Silvija Kranjčevića (VI. Dc.); Švedska Školski zemljopis (dr. J. Matasović); Kranjčević u stranim jezicima (VI. Dc.); Osipanje javne grafičke zbirke (Ljubo Babić); Češki kvartet (P. K.); Pozorišni život (Corović). — Listak: Ivo Andrić: Pesma vretena. — Godišnja pratiplata K 86, pojedini broj K 1. — Narudžbe šalju se na upravu lista u Zagrebu, Nikoljeva ulica 8. — U Puli dobiva se „Hrvatska Njiva“ u područnici Jos. Kraljević, ulica Franja Ferdinandova broj 3.

Mali oglasci

3. soko s pokusom
1. veliki magazin za knjiz-
mili. Via Veterani 3. 106

Češke školske
pravopisne mimožidne Luka
Češki, Via Oeffilia 3. Zalo-
žbeni listovi na akademiju. 101

Fredaje se
pokudje na sobu i kuhinju,
1. gospodar. Ulka. Prato del
sette moreri 3, 1. kat. 103

Fredaje se
malene i velike prodaje Aut.
Bonifacij, vrh av. Jurja 17. 108

Dva devalje
dečkih posuđa, i to jedna
kao pomorska u kuhinji, a
druga dečka, slavenske ne-
rednosti, primaju se u malu
„Hotel Central“ (Sekčiokre-
mala).

Radnici

za iskrivljivanje ugljena
sa 20 K dnevne plaće
primaju se odmah.

Prilaze kod peduzaštite:

Lacko Križ, Pula.

I počevši od toga časa, pa sve do srpnja obavljamo mi dan na dan koledar u rukama, brišemo u nje mu dan po dan, lutimo se, što je vrijeme tako sporo ide, te ne možemo dočekati srpnja... I čudnovate samoobrane, — mi smo tvrdio uvjereni, da ćemo uskoravajući danak polasku u lječilište, produžiti svoj život!

I tako se otisnula godina za godinom, — a mi iznenada i kao slučajno opazimo, da smo ostarijeli; opazimo, da su oni, koje smo negda na rukama nosili, ljudi, veliki ljudi, da su nas pretekli i u službi i u znanju... A mi iznenadjeni time, pitamo se: otkako to, kako to, pa tako brže? A na to pitanje prolazi nam panorama našega života, počevši od prve mladosti, pa do današnjeg dana... A mi, gledajući tu panoramu, od časa do časa problijedimo, kao da nas nešto u srođe probada, — prateći oživjele prošle časove... Da, mi problijedimo, jer sada tek uvijamo, da smo mi sami ubijali časove svoga života, da smo mi sami željeli, da što brže prodju, da smo nemilice brisali dane, tjedne, mjesecе, da i pjele godine... A zašto? Zar za to, da što prije doživimo jedan jedini čas? Nije li to strašno i čudno, zagonetka s jedne strane neprestano željkovanje za što duljim životom, a s druge strane vječnostom i upinjanje, da nam dan što brže prodju?... Jer recite mi, je li ikoji od nas zaplakao, što je da naši dan minuo?... A nismo li svi radosni, kada jutrom zora osyane, ona zora, koja nam kaže, da smo 8—10 sati u besvjesnom snu proberavili; koja nam kaže, da nam je — bogu hvala! — i ta joč prošla?... Sto je to? Je li to čežnja, krljenje za nekim lještim, nepoznatim životom? Ili je to bježanje, nehotično bježanje sa svijeta, koji nam je tako mao, za kojim se toliko optimamo, za kojim je tako mao, za kojim se toliko plaćemo? Ili mi to, što i dobra majka naša zemlja, koja rodjenu svoju djecu prožire, samo da novu raditi može?...

Zatim gđe čarali smo u uredovni prešnjeg počutiti naš nam poseo, izvesnu jansku zastavu, koju se izaziva. Ne samo to, rekvirirali, troskom glazbom. I to se naš narodni zastavni plakat, htelo panenku zemlja nije, ni druga At...

Nama se bez smetnje vratiti u naš umoljivi naš dom. Po Zadaru, da je Zadar dok na drugi i pozdrave i da zaštite i stupnik Bi...